

32009R0713

14.8.2009.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 211/1

**UREDBA (EZ) br. 713/2009 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 13. srpnja 2009.**

o osnivanju Agencije za suradnju energetske regulatora

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 95.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽²⁾,

u skladu s postupkom predviđenim u članku 251. Ugovora ⁽³⁾,

budući da:

(1) Komisija je u Komunikaciji od 10. siječnja 2007. pod naslovom „Energetska politika za Europu” naglasila važnost dovršenja unutarnjeg tržišta električne energije i prirodnog plina. Poboljšanje regulatornog okvira na razini Zajednice određeno je kao ključna mjera za dostizanje tog cilja.

(2) Neovisna savjetodavna skupina o električnoj energiji i plinu, pod nazivom Europska skupina regulatora za elek-

tričnu energiju i plin (ERGEG) osnovana je Odlukom Komisije 2003/796/EZ ⁽⁴⁾ kako bi olakšala savjetovanje, koordinaciju i suradnju među regulatornim tijelima u državama članicama te između tih tijela i Komisije, s ciljem objedinjavanja unutarnjih tržišta električne energije i prirodnog plina. Ta se skupina sastoji od predstavnika nacionalnih regulatornih tijela, ustanovljenih u skladu s Direktivom 2003/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2003. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije ⁽⁵⁾ i Direktive 2003/55/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2003. o zajedničkim pravilima unutarnjeg tržišta prirodnog plina ⁽⁶⁾.

(3) Rad skupine ERGEG je od osnivanja pozitivno doprinio unutarnjim tržištima električne energije i prirodnog plina. Međutim, u sektoru je opće prihvaćeno, a to je predložila i skupina ERGEG, da se dobrovoljna suradnja nacionalnih regulatornih tijela sada treba odvijati u okviru strukture Zajednice s jasnim nadležnostima i ovlastima da se donose pojedinačne regulatorne odluke u brojnim posebnim primjerima.

(4) Europsko vijeće je 8. i 9. ožujka 2007. pozvalo Komisiju da predloži mjere za uspostavljanje neovisnog mehanizma za suradnju nacionalnih regulatora.

(5) Države članice trebale bi za postizanje ciljeva energetske politike Zajednice blisko surađivati i otkloniti prepreke za prekograničnu razmjenu električne energije i prirodnog plina. Na temelju ocjene učinka zahtjeva u vezi s izvorom za središnje tijelo, zaključeno je da neovisno središnje tijelo u usporedbi s drugim mogućnostima nudi brojne dugoročne prednosti. Trebalo bi osnovati Agenciju za suradnju energetske regulatora (Agencija)

⁽¹⁾ SL C 211, 19.8.2008., str. 23.

⁽²⁾ SL C 172, 5.7.2008., str. 55.

⁽³⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 18. lipnja 2008. (još nije objavljeno u Službenom listu), Zajedničko stajalište Vijeća od 9. siječnja 2009. (SL C 75 E, 31.3.2009., str. 1.) i Stajalište Europskog parlamenta od 22. travnja 2009. (još nije objavljeno u Službenom listu). Odluka vijeća od 25. lipnja 2009.

⁽⁴⁾ SL L 296, 14.11.2003., str. 34.

⁽⁵⁾ SL L 176, 15.7.2003., str. 37.

⁽⁶⁾ SL L 176, 15.7.2003., str. 57.

kako bi se ispunila regulatorna praznina na razini Zajednice i doprinijelo učinkovitom funkcioniranju unutarnjeg tržišta električne energije i prirodnog plina. Agencija bi također trebala omogućiti državnim regulatornim tijelima jačanje suradnje na razini Zajednice i zajedničko sudjelovanje u izvršavanju zadataka koji se odnose na Zajednicu.

- (6) Agencija bi trebala osigurati da su regulatorne dužnosti koje izvršavaju nacionalna regulatorna tijela u skladu s Direktivom 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije ⁽¹⁾ i Direktivom 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina ⁽²⁾ odgovarajuće usklađene i prema potrebi izvršene na razini Zajednice. U tom je smislu potrebno jamčiti neovisnost Agencije od proizvođača električne energije i plina, od operatora prijenosnih i distribucijskih sustava, kako javnih tako privatnih, te od potrošača, i osigurati usklađenost djelovanja Agencije sa zakonodavstvom Zajednice, njezinim tehničkim i regulatornim mogućnostima te transparentnosti, otvorenosti za demokratski nadzor i učinkovitost.
- (7) Agencija bi trebala pratiti regionalnu suradnju između operatora prijenosnog sustava u sektorima električne energije i plina kao i izvršenje zadataka Europske mreže operatora prijenosnog sustava za električnu energiju (ENTSO za električnu energiju) i Europske mreže operatora prijenosnog sustava za plin (ENTSO za plin). Uključenost Agencije od ključnog je značenja kako bi se osiguralo da se suradnja između operatora prijenosnog sustava nastavi na učinkovit i transparentan način u korist unutarnjih tržišta električne energije i prirodnog plina.
- (8) Agencija bi trebala u suradnji s Komisijom, državama članicama i odgovarajućim nacionalnim tijelima, pratiti unutarnja tržišta električne energije i prirodnog plina te o svojim saznanjima prema potrebi obavještavati Europski parlament, Komisiju i nacionalna tijela. Zadaće Agencije u vezi s praćenjem ne bi se smjele podudarati s praćenjem koje provode Komisija ili nacionalna tijela, posebno nacionalna tijela za zaštitu tržišnog natjecanja, niti ga ometati.
- (9) Agencija ima važnu ulogu u izradi neobvezujućih okvirnih smjernica (okvirne smjernice) s kojima moraju biti usklađeni kodovi mreže. Također se smatra da bi bilo prikladno za Agenciju i u skladu s njezinom svrhom da sudjeluje u reviziji kodova mreže (kako u pripremi tako i u izmjeni) kako bi se osigurala njihova usklađenost s okvirnim smjernicama, prije nego što ih preporučiti Komisiji za donošenje.

- (10) Primjereno je osigurati integrirani okvir za sudjelovanje i suradnju nacionalnih regulatornih tijela. Taj okvir treba olakšati jednoobraznu primjenu zakonodavstva o unutarnjem tržištu električne energije i prirodnog plina u cijeloj Zajednici. U slučajevima koji se odnose na više od jedne države članice, Agencija bi trebala biti ovlaštena za donošenje pojedinačnih odluka. Ta bi ovlast trebala pod određenim uvjetima uključivati tehnička pitanja, način reguliranja infrastrukture za električnu energiju i prirodni plin, koja povezuje ili bi mogla povezati najmanje dvije države članice i, kao zadnje rješenje, izuzeća od pravila unutarnjeg tržišta za nove interkonektore za električnu energiju i nove infrastrukture za plin koji su smješteni u više od jedne države članice.
- (11) S obzirom da Agencija ima pregled nacionalnih regulatornih tijela, trebala bi imati savjetodavnu ulogu prema Komisiji, drugim institucijama Zajednice i nacionalnim regulatornim tijelima u pogledu pitanja koja se odnose na svrhu zbog koje je osnovana. Agencija bi trebala obavijesti Komisiju o slučajevima kada operatori prijenosnih sustava ne daju potrebne rezultate ili kad nacionalno regulatorno tijelo, čija odluka nije u skladu sa Smjernicama, ne provodi mišljenje, preporuku ili odluku Agencije na prikladan način.
- (12) Agencija bi također trebala biti sposobna dati preporuke kako bi pomogla regulatornim tijelima i tržišnim igračima u razmjeni dobrih praksi.
- (13) Agencija bi se trebala prema potrebi savjetovati sa zainteresiranim stranama i osigurati im razumnu mogućnost da izraze mišljenje o predloženim mjerama, kao što su kodovi i pravila za mreže.
- (14) Agencija bi trebala doprinijeti provedbi smjernica o transeuropskim energetske mrežama, kako je utvrđeno u Odluci br. 1364/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o utvrđivanju smjernica za transeuropske energetske mreže ⁽³⁾, posebno kad daje mišljenje o neobvezujućim desetogodišnjim razvojnim planovima mreže u Zajednici (razvojni planovi mreže u Zajednici) u skladu s člankom 6. stavkom 3. ove Uredbe.
- (15) Agencija bi trebala doprinijeti naporima povećanja energetske sigurnosti.
- (16) Ustrojstvo Agencije bi trebalo prilagoditi kako bi se ispunile posebne potrebe regulacije energetike. Posebno je potrebno u potpunosti voditi računa o specifičnoj ulozi nacionalnih regulatornih tijela i jamčiti njihovu neovisnost.

⁽¹⁾ Vidjeti SL L 211, 14.8.2009., str. 55.

⁽²⁾ Vidjeti SL L 211, 14.8.2009., str. 94.

⁽³⁾ SL L 262, 22.9.2006., str. 1.

- (17) Upravni odbor trebao bi imati potrebne ovlasti za određivanje proračuna, provjeru njegove provedbe, sastavljanje unutarnjih pravila, donošenje financijskih propisa i imenovanje ravnatelja. Za zamjenu članova Upravnog odbora koje imenuje Vijeće trebalo bi primijeniti sustav rotacije kako bi se s vremenom osigurala uravnotežena zastupljenost država članica. Upravni odbor trebao bi djelovati neovisno i objektivno u javnom interesu i ne bi smio tražiti ili slijediti političke upute.
- (18) Agencija bi trebala imati potrebne ovlasti za učinkovito, transparentno, opravdano i prije svega neovisno obavljanje svojih regulatornih dužnosti. Neovisnost Agencije od proizvođača električne energije i plina te od operatora prijenosnih i distribucijskih sustava nije samo ključno načelo dobrog upravljanja, nego također temeljni uvjet za osiguranje povjerenja u tržište. Ne dovodeći u pitanje djelovanje svojih članova u ime njihovih nacionalnih tijela, Odbor regulatora bi stoga trebao djelovati neovisno od bilo kakvih tržišnih interesa, trebao bi izbjegavati sukobe interesa i ne bi trebao tražiti ili slijediti upute ili prihvaćati preporuke od vlade države članice, Komisije ili drugog javnog ili privatnog subjekta. Odluke Odbora regulatora trebale bi, u isto vrijeme, biti u skladu s pravom Zajednice u području energetike, kao što su unutarnje energetske tržište, okoliš i tržišno natjecanje. Odbor regulatora trebao bi obavijestiti institucije Zajednice o svojim mišljenjima, preporukama i odlukama.
- (19) Ako Agencija ima ovlasti odlučivanja, zainteresirane strane trebale bi, radi ekonomičnosti postupka, imati pravo žalbe Odboru za žalbe koji bi trebao biti dio Agencije, ali neovisan od njezine upravne i regulatorne strukture. U interesu kontinuiteta, pri imenovanju ili reizboru članova Odbora za žalbe trebalo bi omogućiti djelomičnu zamjenu članova Odbora za žalbe. Na odluke Odbora može se žaliti Sudu Europskih zajednica.
- (20) Agencija bi se trebala uglavnom financirati iz općeg proračuna Europske unije, putem pristojbi i dobrovoljnih doprinosa. Osobito, sredstva koja su trenutačno prikupljena od regulatornih tijela za njihovu suradnju na razini Zajednice trebala bi i dalje biti na raspolaganju Agenciji. Na subvencije koje se financiraju iz općeg proračuna Europske unije trebao bi se i dalje primjenjivati proračunski postupak Zajednice. Osim toga, reviziju računa trebao bi izvršiti Revizorski sud u skladu s člankom 91. Uredbe Komisije (EZ, Euratom) br. 2343/2002 od 19. studenoga 2002. o okvirnoj Financijskoj uredbi za tijela iz članka 185. Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 o Financijskoj uredbi primjenjivoj na opći proračun Europskih zajednica ⁽¹⁾.
- (21) Nakon osnivanja Agencije proračunsko tijelo trebalo bi stalno ocjenjivati njezin proračun na temelju količine rada i učinka. Proračunsko tijelo trebalo bi osigurati postizanje najboljih standarda učinkovitosti.
- (22) Agencija bi trebala zaposliti visoko stručno osoblje. Posebno bi trebalo iskoristiti znanja i iskustva osoblja koje joj dodijele nacionalna regulatorna tijela, Komisija i države članice. Na osoblje Agencije trebali bi se primjenjivati Pravilnik o osoblju za dužnosnike Europskih zajednica (Pravilnik o osoblju) i Uvjeti zaposlenja ostalih službenika Europskih zajednica (Uvjeti zaposlenja) utvrđeni u Uredbi (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68 ⁽²⁾ te pravila koja zajednički donose institucije Europskih zajednica u smislu primjene tih pravila. Upravni odbor trebao bi u dogovoru s Komisijom donijeti odgovarajuća provedbena pravila.
- (23) Agencija bi trebala primijeniti opća pravila u pogledu javnog pristupa dokumentima koje drže tijela Zajednice. Upravni odbor trebao bi uvesti praktične mjere za zaštitu poslovno osjetljivih i osobnih podataka.
- (24) Agencija bi trebala biti odgovorna Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji, prema potrebi.
- (25) Potrebno je omogućiti sudjelovanje država koje nisu članice Zajednice u radu Agencije u skladu s odgovarajućim sporazumima koje će sklopiti Zajednica.
- (26) Mjere potrebne za provedbu ove Uredbe trebalo bi donijeti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji ⁽³⁾.
- (27) Posebno bi trebalo ovlastiti Komisiju za donošenje smjernica potrebnih u situacijama u kojima Agencija postaje nadležna za odlučivanje o uvjetima za pristup i operativnoj sigurnosti prekogranične infrastrukture. S obzirom da te mjere imaju opće područje primjene i da im je cilj izmijeniti elemente ove Uredbe koji nisu ključni, dopunjavajući je s novim takvim elementima, moraju se donijeti u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 5.a Odluke 1999/468/EZ.

⁽¹⁾ SL L 357, 31.12.2002., str. 72.

⁽²⁾ SL L 56, 4.3.1968., str. 1.

⁽³⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

- (28) Komisija bi trebala u roku od tri godine od dana kad prvi ravnatelj Agencije preuzme svoju dužnost, i svake četiri godine nakon toga, Europskom parlamentu i Vijeću podnijeti izvješće o specifičnim zadaćama Agencije i postignutim rezultatima, zajedno s odgovarajućim prijedlozima. U tom izvješću Komisija bi trebala dati prijedloge o dodatnim zadaćama Agencije.
- (29) S obzirom da ciljeve ove Uredbe, osobito sudjelovanje i suradnju nacionalnih regulatornih tijela na razini Zajednice, države članice ne mogu zadovoljavajuće postići te s obzirom da se ti ciljevi mogu bolje postići na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je navedeno u članku 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je navedeno u tom članku, ova Uredba ne prekoračuje okvire, koji su neophodni za postizanje navedenih ciljeva,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE 1.

OSNIVANJE I PRAVNI STATUS

Članak 1.

Predmet

- Ovom se Uredbom osniva Agencija za suradnju energetskih regulatora (Agencija).
- Uloga Agencije je na razini Zajednice pomagati regulatornim vlastima iz članka 35. Direktive 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije⁽¹⁾ i članka 39. Direktive 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina⁽²⁾ u izvršavanju regulatornih zadaća koje obavljaju u državama članicama te prema potrebi koordinirati njihovo djelovanje.
- Sve dok prostori Agencije ne budu spremni, bit će smješteni u prostorima Komisije.

Članak 2.

Pravni status

- Agencija je tijelo Zajednice i ima pravnu osobnost.
- Agencija u svakoj državi članici ima najširu pravnu sposobnost koja se priznaje pravnim osobama u skladu s nacionalnim zakonima. Osobito, ona može stjecati pokretnu ili nepokretnu imovinu i njome raspolagati te biti stranka u postupku.

⁽¹⁾ Vidjeti SL L 211, 14.8.2009., str 55.

⁽²⁾ Vidjeti SL L 211, 14.8.2009., str 94.

- Agenciju zastupa njezin ravnatelj.

Članak 3.

Sastav

Agenciju čine:

- Upravni odbor, koji izvršava zadaće iz članka 13.;
- Odbor regulatora, koji izvršava zadaće iz članka 15.;
- ravnatelj, koji izvršava zadaće iz članka 17.;
- Odbor za žalbe, koji izvršava zadaće iz članka 19.

Članak 4.

Vrste akata Agencije

Agencija:

- izdaje mišljenja i preporuke upućene operatorima prijenosnog sustava;
- izdaje mišljenja i preporuke upućene regulatornim tijelima;
- izdaje mišljenja i preporuke upućene Europskom parlamentu, Vijeću ili Komisiji;
- donosi pojedinačne odluke u posebnim slučajevima iz članka 7., 8. i 9.; i
- Komisiji dostavlja neobvezujuće okvirne smjernice (okvirne smjernice) u skladu s člankom 6. Uredbe (EZ) br. 714/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mreži za prekograničnu razmjenu električne energije⁽³⁾ i člankom 6. Uredbe (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mreži za prijenos prirodnog plina⁽⁴⁾.

POGLAVLJE II.

ZADAĆE

Članak 5.

Opće zadaće

Agencija može, na zahtjev Europskog parlamenta, Vijeća ili Komisije, ili na vlastitu inicijativu, dati Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji mišljenje ili preporuku o bilo kojim pitanjima koja se odnose na svrhu zbog koje je osnovana.

⁽³⁾ Vidjeti SL L 211, 14.8.2009., str 15.

⁽⁴⁾ Vidjeti SL L 211, 14.8.2009., str 36.

Članak 6.

Zadaće u pogledu suradnje operatora prijenosnog sustava

1. Agencija daje Komisiji svoje mišljenje o nacrtima statuta, popisima članova i nacrtima poslovnika ENTSO-a za električnu energiju u skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 714/2009 i nacrtima poslovnika ENTSO-a za plin u skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 715/2009.

2. Agencija nadgleda izvršenje zadataka ENTSO-a za električnu energiju u skladu s člankom 9. Uredbe (EZ) br. 714/2009 i ENTSO-a za plin u skladu s člankom 9. Uredbe (EZ) br. 715/2009.

3. Agencija daje mišljenje:

(a) ENTSO-u za električnu energiju u skladu s člankom 8. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 714/2009, i ENTSO-u za plin u skladu s člankom 8. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 715/2009 o kodovima mreža; i

(b) ENTSO-u za električnu energiju u skladu s prvim podstavkom članka 9. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 714/2009 i ENTSO-u za plin u skladu s prvim podstavkom članka 9. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 715/2009 o nacrtu godišnjeg radnog programa, nacrtu razvojnog plana mreže za Zajednicu i drugim odgovarajućim dokumentima iz članka 8. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 714/2009 i članka 8. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 715/2009, uzimajući u obzir ciljeve nediskriminacije, učinkovitog tržišnog natjecanja te učinkovitog i sigurnog funkcioniranja unutarnjih tržišta za električnu energiju i prirodni plin.

4. Agencija na temelju činjeničnog stanja dostavlja propisno obrazloženo mišljenje kao i preporuke ENTSO-u za električnu energiju, ENTSO-u za plin, Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji, ako smatra da nacrt godišnjeg radnog programa ili nacrt razvojnog plana mreže za Zajednicu, koji su joj dostavljeni u skladu s drugim podstavkom članka 9. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 714/2009 i drugim podstavkom članka 9. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 715/2009, ne doprinose nediskriminaciji, učinkovitom tržišnom natjecanju i učinkovitom funkcioniranju tržišta ili dovoljnoj razini prekograničnog interkonektora koje je otvoreno pristupu treće strane, ili nije u skladu s odgovarajućim odredbama Direktive 2009/72/EZ i Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili Direktive 2009/73/EZ i Uredbe (EZ) br. 715/2009.

Agencija sudjeluje u razvoju kodova mreže u skladu s člankom 6. Uredbe (EZ) br. 714/2009 i člankom 6. Uredbe (EZ) br. 715/2009.

Agencija podnosi neobvezujuće okvirne smjernice Komisiji kad se to zahtijeva u skladu s člankom 6. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili člankom 6. stavkom 2. Uredbe (EZ)

br. 715/2009. Agencija revidira neobvezujuće okvirne smjernice i ponovno ih podnosi Komisiji kad se to zahtijeva u skladu s člankom 6. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili člankom 6. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 715/2009.

Agencija daje propisno obrazloženo mišljenje ENTSO-u za električnu energiju ili ENTSO-u za plin o kodovima mreže u skladu s člankom 6. stavkom 7. Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili člankom 6. stavkom 7. Uredbe (EZ) br. 715/2009.

Agencija podnosi kod mreže Komisiji i može preporučiti da se usvoji u skladu s člankom 6. stavkom 9. Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili člankom 6. stavkom 9. Uredbe (EZ) br. 715/2009. Agencija priprema i podnosi nacrt koda mreže Komisiji kad se to zahtijeva prema članku 6. stavku 10. Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili članku 6. stavku 10. Uredbe (EZ) br. 715/2009.

5. Agencija Komisiji dostavlja propisno obrazloženo mišljenje, u skladu s člankom 9. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili člankom 9. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 715/2009, ako ENTSO za električnu energiju ili ENTSO za plin ne uspiju provesti kod mreže razrađen u članku 8. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili članku 8. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 715/2009 ili kod mreže ustanovljen u skladu s člankom 6. stavcima od 1. do 10. ovih Uredbi, koji nije usvojila Komisija prema članku 6. stavku 11. tih Uredbi.

6. Agencija prati i analizira provedbu kodova mreže i smjernica koje je usvojila Komisija u skladu s člankom 6. stavkom 11. Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili člankom 6. stavkom 11. Uredbe (EZ) br. 715/2009, te njihov učinak na usklađivanje primjenjivih pravila usmjerenih olakšavanju integracije tržišta kao i na nediskriminaciju, učinkovito tržišno natjecanje i učinkovito funkcioniranje tržišta, te o tome izvješćuje Komisiju.

7. Agencija prati napredak pri provedbi projekata za stvaranje novog kapaciteta interkonektora.

8. Agencija prati provedbu planova razvoja mreže u Zajednici. Ako utvrdi nedosljednosti između takvog plana i njegove provedbe, istražuje razloge takve nedosljednosti i daje preporuke operatorima prijenosnog sustava, nacionalnim regulatornim vlastima ili drugim nadležnim tijelima u vezi s ciljem provedbe investicija u skladu s planovima razvoja mreže u Zajednici.

9. Agencija prati regionalnu suradnju operatora prijenosnog sustava iz članka 12. Uredbe (EZ) br. 714/2009 i članka 12. Uredbe (EZ) br. 715/2009 i vodi računa o rezultatima te suradnje pri oblikovanju svojih mišljenja, preporuka i odluka.

Članak 7.

Zadaće u pogledu nacionalnih regulatornih tijela

1. Agencija donosi pojedinačne odluke o tehničkim pitanjima kad su takve odluke predviđene u Direktivi 2009/72/EZ, Direktivi 2009/73/EZ, Uredbi (EZ) br. 714/2009 ili Uredbi (EZ) br. 715/2009.

2. Agencija može, u skladu sa svojim radnim programom ili na zahtjev Komisije, izdati preporuke za pomoć regulatornim tijelima i tržišnim igračima u razmjeni dobrih praksi.

3. Agencija osigurava okvir za suradnju nacionalnih regulatornih tijela. Promiče suradnju između nacionalnih regulatornih tijela na regionalnoj razini i na razini Zajednice, i propisno vodi računa o rezultatima takve suradnje pri oblikovanju svojih mišljenja, preporuka i odluka. Kad Agencija smatra da su potrebna obvezujuća pravila o takvoj suradnji, daje odgovarajuće preporuke Komisiji.

4. Agencija na zahtjev regulatornog tijela ili Komisije i na temelju činjeničnog stanja donosi mišljenje o tome je li odluka koju je donijelo regulatorno tijelo u skladu sa Smjernicama iz Direktive 2009/72/EZ, Direktive 2009/73/EZ, Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili Uredbe (EZ) br. 715/2009 ili s drugim odgovarajućim odredbama tih direktiva ili uredbi.

5. Ako državno regulatorno tijelo nije u skladu s mišljenjem Agencije navedenim u stavku 4. u roku od 4 mjeseca od dana primitka, Agencija o tomu obavještava Komisiju i dotičnu državu članicu.

6. Ako državno regulatorno tijelo u posebnom slučaju ima teškoća u primjeni Smjernica iz Direktive 2009/72/EZ, Direktive 2009/73/EZ, Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili Uredbe (EZ) br. 715/2009, može zatražiti mišljenje od Agencije. Agencija daje svoje mišljenje, nakon savjetovanja s Komisijom, u roku od tri mjeseca od zaprimanja takvog zahtjeva.

7. Agencija u skladu s člankom 8. odlučuje o uvjetima pristupa i operativnoj sigurnosti električne i plinske infrastrukture koja povezuje ili koja može povezivati najmanje dvije države članice (prekogranična infrastruktura).

Članak 8.

Zadaće u pogledu uvjeta za pristup prekograničnoj infrastrukturi i za njezinu operativnu sigurnost

1. Za prekograničnu infrastrukturu Agencija odlučuje o onim regulatornim pitanjima koja su u nadležnosti nacionalnih regulatornih tijela, koja mogu sadržavati uvjete za pristup i operativnu sigurnost infrastrukture, jedino:

(a) ako nadležna nacionalna regulatorna tijela nisu mogla postići dogovor u roku od šest mjeseci od kad je slučaj upućen zadnjoj od tih regulatornih tijela; ili

(b) nakon zajedničkog zahtjeva nadležnih nacionalnih regulatornih tijela.

Nadležna nacionalna regulatorna tijela mogu zajednički zahtijevati da se razdoblje iz točke (a) produlji za razdoblje od najviše šest mjeseci.

Kad priprema svoje odluke, Agencija se savjetuje s državnim regulatornim tijelima i dotičnim operatorima prijenosnog sustava te je obaviještena o prijedlozima i primjedbama svih odgovarajućih operatora prijenosnog sustava.

2. Uvjeti za pristup prekograničnoj infrastrukturi uključuju:

(a) postupak dodjele kapaciteta;

(b) vremenski rok za dodjelu;

(c) dijeljenje prihoda od zagašenja; i

(d) ubiranje pristojbi od korisnika infrastrukture iz članka 17. stavka 1. točke (d) Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili članka 36. stavka 1. točke (d) Direktive 2009/73/EZ.

3. Ako je slučaj upućen Agenciji na temelju stavka 1., Agencija:

(a) donosi odluke u roku od 6 mjeseci od dana upućivanja; i

(b) može, ako je potrebno, donijeti privremenu odluku kojom osigurava sigurnost opskrbe ili zaštitu operativne sigurnosti infrastrukture.

4. Komisija može donijeti smjernice za situacije kad Agencija postaje nadležna odlučivati o uvjetima za pristup i za operativnu sigurnost prekogranične infrastrukture. Navedene mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni, njihovom dopunom, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 32. stavka 2. ove Uredbe.

5. Ako regulatorna pitanja iz stavka 1. uključuju izuzeća u smislu članka 17. Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili članka 36. Direktive 2009/73/EZ, rokovi iz ove Uredbe ne zbrajaju se s rokovima navedenima u tim odredbama.

Članak 9.

Druge zadaće

1. Agencija može odlučiti o izuzećima u skladu s člankom 17. stavkom 5. Uredbe (EZ) br. 714/2009. Agencija također može odlučiti o izuzećima u skladu s člankom 36. stavkom 4. Direktive 2009/73/EZ kad je predmetna infrastruktura smještena na području više od jedne države članice.

2. Agencija na zahtjev Komisije daje mišljenje u skladu s drugim podstavkom članka 3. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili drugim podstavkom članka 3. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 715/2009 o odlukama nacionalnih regulatornih tijela o certifikaciji.

Agenciji se mogu, u okolnostima koje je jasno definirala Komisija smjericama donesenim u skladu s člankom 18. Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili člankom 23. Uredbe (EZ) br. 715/2009 i o pitanjima u vezi sa svrhom zbog koje je osnovana, povjeriti dodatne zadaće koje ne uključuju ovlasti za donošenje odluka.

Članak 10.

Savjetovanja i transparentnost

1. Agencija se pri izvršavanju svojih zadaća, posebno u procesu razvoja okvirnih smjernica u skladu s člankom 6. Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili člankom 6. Uredbe (EZ) br. 715/2009, te u procesu predlaganja izmjena kodova mreže u skladu s člankom 7. navedenih uredbi, temeljito i već u ranoj fazi savjetuje sa sudionicima tržišta, operatorima prijenosnog sustava, potrošačima, krajnjim korisnicima, te prema potrebi, tijelima za tržišno natjecanje, ne dovodeći u pitanje njihove nadležnosti, i na otvoren i transparentan način, osobito kad se njezine zadaće odnose na operatora prijenosnog sustava.

2. Agencija osigurava da javnost i sve zainteresirane strane dobiju objektivne, pouzdane i lako dostupne informacije, osobito u pogledu rezultata njezina rada, kada je to primjereno.

Objavljuju se svi dokumenti i zapisnici savjetodavnih sastanaka održanih tijekom razvoja okvirnih smjernica u skladu s člankom 6. Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili člankom 6. Uredbe (EZ) br. 715/2009, ili tijekom izmjene kodova mreže u skladu s člankom 7. navedenih uredbi.

3. Prije donošenja okvirnih smjernica u skladu s člankom 6. Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili člankom 6. Uredbe (EZ) br. 715/2009, ili predlaganja izmjena kodova mreže u skladu s člankom 7. navedenih uredbi, Agencija obrazlaže kako su primjedbe dobivene tijekom savjetovanja uzete u obzir te navodi razloge kad se primjedbe nisu slijedile.

4. Agencija na svojoj internet stranici uvijek objavljuje svoj dnevni red, referentne dokumente i prema potrebi zapisnike sa sastanaka Upravnog odbora, Odbora regulatora i Odbora za žalbe.

Članak 11.

Praćenje i izvještavanje o sektorima električne energije i prirodnog plina

1. U bliskoj suradnji s Komisijom, državama članicama i odgovarajućim državnim tijelima uključujući nacionalna regulatorna tijela i ne dovodeći u pitanje nadležnosti tijela za tržišno natjecanje, Agencija prati unutarnja tržišta električne energije i prirodnog plina, osobito maloprodajne cijene električne energije i prirodnog plina, pristup mreži, uključujući pristup električne energije proizvedene od obnovljivih izvora energije, i usklađenost s pravima potrošača iz Direktive 2009/72/EZ i Direktive 2009/73/EZ.

2. Agencija objavljuje godišnja izvješća o rezultatima praćenja iz stavka 1. U tom izvješću, Agencija utvrđuje sve prepreke koje onemogućavaju oblikovanje unutarnjih tržišta električne energije i prirodnog plina.

3. Agencija može pri objavi svoga godišnjeg izvješća Europskom parlamentu i Komisiji podnijeti mišljenje o mjerama koje se mogu poduzeti radi otklanjanja prepreka iz stavka 2.

POGLAVLJE III.

ORGANIZACIJA

Članak 12.

Upravni odbor

1. Upravni odbor sastoji se od 9 članova. Svaki član ima zamjenika. Dva člana i njihove zamjenike imenuje Komisija, dva člana i njihove zamjenike imenuje Europski parlament, a pet članova i njihove zamjenike imenuje Vijeće. Nijedan član Europskog parlamenta ne može biti član Upravnog odbora. Mandat članova Upravnog odbora i njihovih zamjenika traje četiri godine i može se jednom produljiti. U prvom mandatu za polovicu članova Upravnog odbora i njihovih zamjenika mandat traje šest godina.

2. Upravni odbor iz redova svojih članova imenuje predsjednika i potpredsjednika. Potpredsjednik automatski zamjenjuje predsjednika, ako potonji nije u mogućnosti ispunjavati svoje dužnosti. Mandat predsjednika i potpredsjednika traje dvije godine i može se jednom produljiti. Mandat predsjednika i potpredsjednika ističe kad prestanu biti članovi Upravnog odbora.

3. Sastanke Upravnog odbora saziva njegov predsjednik. Predsjednik Odbora regulatora, ili zastupnik iz Odbora regulatora i ravnatelj sudjeluju u raspravama bez prava glasa, osim ako Upravni odbor u pogledu ravnatelja ne odluči drukčije. Upravni odbor sastaje se najmanje dva puta godišnje na redovnim sastancima. Također se sastaje na inicijativu svog predsjednika, na zahtjev Komisije ili na zahtjev najmanje trećine svojih članova. Upravni odbor može pozvati sve osobe koje mogu imati relevantno mišljenje da prisustvuju njihovim sastancima u svojstvu promatrača. Članovima Upravnog odbora mogu u skladu s poslovnikom pomagati savjetnici ili stručnjaci. Agencija osigurava tajničke usluge Upravnom odboru.

4. Odluke Upravnog odbora donose se na temelju dvotrećinske većine prisutnih članova, osim ako nije drukčije propisano ovom Uredbom. Svaki član Upravnog odbora ili njegov zamjenik ima jedan glas.

5. Poslovnikom se detaljnije utvrđuje:

(a) organizacija glasanja, posebno uvjeti na temelju kojih jedan član može zastupati drugoga i također, prema potrebi, pravila u vezi kvoruma; i

(b) organizacija sustava rotacije koji se primjenjuje na zamjenu članova Upravnog odbora koje imenuje Vijeće kako bi se osiguralo uravnoteženo sudjelovanje država članica tokom vremena.

6. Član Upravnog odbora ne može biti član Odbora regulatora.

7. Članovi Upravnog odbora obvezuju se da će djelovati neovisno i objektivno u javnom interesu, te da neće zahtijevati ili slijediti bilo kakve političke upute. U tom smislu, svaki član daje pisanu izjavu o obvezama i pisanu izjavu o interesima iz kojih je razvidno da ne postoje nikakvi interesi koji bi utjecali na njihovu neovisnost ili bilo kakve izravne ili neizravne interese. Te se izjave javno objavljuju jednom godišnje.

Članak 13.

Zadaće Upravnog odbora

1. Upravni odbor nakon savjetovanja s Odborom regulatora i nakon što je dobio pozitivno mišljenje u skladu s člankom 15. stavkom 2. imenuje ravnatelja u skladu s člankom 16. stavkom 2.

2. Upravni odbor formalno imenuje članove Odbora regulatora u skladu s člankom 14. stavkom 1.

3. Upravni odbor formalno imenuje članove Odbora za žalbe u skladu s člankom 18. stavcima 1. i 2.

4. Upravni odbor osigurava da Agencija izvršava svoju misiju i izvodi zadaće koje su joj dodijeljene u skladu s ovom Uredbom.

5. Upravni odbor donosi, prije 30. rujna svake godine, nakon savjetovanja s Komisijom i nakon pribavljanja odobrenja od Odbora regulatora u skladu s člankom 15. stavkom 3., radni program Agencije za nadolazeću godinu i dostavlja ga Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji. Radni program se donosi ne dovodeći u pitanje godišnji proračunski postupak i objavljuje se.

6. Upravni odbor donosi višegodišnji program i prema potrebi ga revidira. Revizija se temelji na evaluacijskom izvješću, koje izrađuje neovisni vanjski stručnjak na zahtjev Upravnog odbora. Ti se dokumenti objavljuju.

7. Upravni odbor izvršava svoje proračunske ovlasti u skladu s člancima 21. i 24.

8. Upravni odbor nakon pribavljene suglasnosti Komisije odlučuje hoće li prihvatiti bilo kakvu ostavštinu, donacije ili bespovratna sredstva iz drugih izvora Zajednice ili bilo kakve dobrovoljne doprinose iz država članica ili od regulatornih tijela. Mišljenje koje Upravni odbor donosi na temelju članka 24. stavka 5. izričito navodi izvore financiranja navedene u ovom stavku.

9. Upravni odbor u suradnji s Odborom regulatora izvršava disciplinski nadzor nad ravnateljem.

10. Upravni odbor prema potrebi sastavlja provedbena pravila Agencije za primjenu Pravilnika o osoblju na temelju članka 28. stavka 2.

11. Upravni odbor usvaja praktične mjere u vezi s pravom na pristup dokumentima Agencije, u skladu s člankom 30.

12. Upravni odbor donosi i objavljuje godišnje izvješće o aktivnostima Agencije na temelju nacrtu godišnjeg izvješća iz članka 17. stavka 8. te ga do 15. lipnja svake godine dostavlja Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji, Revizorskom sudu, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija. Godišnje izvješće o aktivnostima Agencije sadrži neovisni dio, odobren od strane Odbora regulatora, u vezi s regulatornim aktivnostima Agencije tijekom razmatrane godine.

13. Upravni odbor donosi i objavljuje vlastiti poslovnik.

Članak 14.

Odbor regulatora

1. Odbor regulatora sastoji se od:

(a) viših predstavnika regulatornih tijela, u skladu s člankom 35. stavkom 1. Direktive 2009/72/EZ i člankom 39. stavkom 1. Direktive 2009/73/EZ, i po jednog zamjenika po državi članici između sadašnjeg višeg osoblja tih tijela;

(b) jednog predstavnika Komisije bez prava glasa.

Samo jedan predstavnik po državi članici iz nacionalnog regulatornog tijela može biti primljen u Odbor regulatora.

Svako je državno regularno tijelo odgovorno za nominiranje i imenovanje zamjenika među svojim osobljem.

2. Odbor regulatora iz redova svojih članova izabire predsjednika i potpredsjednika. Potpredsjednik zamjenjuje predsjednika, ako potonji nije u mogućnosti obavljati svoje dužnosti. Mandat predsjednika i potpredsjednika traje dvije i pol godine i može se produljiti. Međutim, mandat predsjednika i potpredsjednika u svakom slučaju ističe kad prestanu biti članovi Odbora regulatora.

3. Odbor regulatora odlučuje dvotrećinskom većinom prisutnih članova. Svaki član ili zamjenik ima jedan glas.

4. Odbor regulatora donosi i objavljuje svoj poslovnik kojim se detaljnije utvrđuju organizacija glasovanja, posebno uvjeti na temelju kojih jedan član može zastupati drugoga i također, prema potrebi, pravila u vezi s kvorumom. U poslovniku se mogu navesti specifične radne metode za razmatranje pitanja koja se pojavljuju u kontekstu inicijativa za regionalnu suradnju.

5. Pri izvršavanju zadataka koji su mu dodijeljeni na temelju ove Uredbe i ne dovodeći u pitanje svoje članove koji djeluju u ime njihovog predmetnog regulatornog tijela, odbor regulatora djeluje neovisno i ne traži ili slijedi upute od bilo koje vlade države članice, Komisije ili drugog javnog ili privatnog subjekta.

6. Tajničke usluge odboru regulatora osigurava Agencija.

Članak 15.

Zadaće Odbora regulatora

1. Odbor regulatora dostavlja mišljenja ravnatelju o mišljenjima, preporukama i odlukama iz članka 5., 6., 7., 8. i 9. koji se razmatraju za usvajanje. Uz to, Odbor regulatora unutar svog područja nadležnosti daje upute ravnatelju pri izvršavanju njegovih zadataka.

2. Odbor regulatora daje mišljenje Upravnom odboru o kandidatu koji se imenuje za ravnatelja u skladu s člankom 13. stavkom 1. i člankom 16. stavkom 2. Odbor regulatora donosi tu odluku na temelju tročetvrtinske većine svojih članova.

3. Odbor regulatora u skladu s člankom 13. stavkom 5. i člankom 17. stavkom 6. i u skladu s prednacrtom proračuna koji je utvrđen u skladu s člankom 23. stavkom 1., odobrava radni program Agencije za sljedeću godinu i svake godine do 1. rujna ga predlaže Upravnom odboru za usvajanje.

4. Odbor regulatora odobrava neovisni dio o regulatornim aktivnostima godišnjeg izvješća u skladu s člankom 13. stavkom 12. i člankom 17. stavkom 8.

5. Europski parlament može pozvati, u isto vrijeme potpuno poštujući njegovu neovisnost, predsjednika Odbora regulatora ili njegova zamjenika da daju izjavu pred nadležnim odborom i odgovore na pitanja članova odbora.

Članak 16.

Ravnatelj

1. Agencijom upravlja njezin ravnatelj, koji djeluje u skladu sa smjernicama iz druge rečenice članka 15. stavka 1., i ako je tako predviđeno ovom Uredbom, mišljenjima Odbora regulatora. Ne dovodeći u pitanje uloge koje imaju Upravni odbor i Odbor regulatora u vezi sa zadaćama ravnatelja, ravnatelj neće zahtijevati niti slijediti nikakve upute bilo koje vlade, Komisije ili bilo koje drugog javnog ili privatnog subjekta.

2. Ravnatelj nakon javnog poziva za iskaz interesa i po povoljnom mišljenju Odbora regulatora imenuje Upravni odbor s liste od najmanje tri kandidata koje je predložila Komisija, na temelju postignuća te znanja i iskustva relevantnih za energetske sektor. Kandidata kojeg odabere Upravni odbor nadležni odbor Europskog parlamenta može prije imenovanja pozvati radi davanja izjave i odgovaranja na pitanja njegovih članova.

3. Mandat ravnatelja traje pet godina. Tijekom devet mjeseci prije kraja tog razdoblja, Komisija obavlja vrednovanje. Tijekom vrednovanja Komisija posebno provjerava:

(a) rezultate ravnatelja;

(b) dužnosti i zahtjeve Agencije u sljedećim godinama.

Vrednovanje u vezi s točkom (b) izvodi se uz pomoć neovisnog vanjskog stručnjaka.

4. Upravni odbor može na prijedlog Komisije, nakon savjetovanja i detaljnog razmatranja vrednovanja i mišljenja Odbora regulatora o tom vrednovanju i samo u onim slučajevima kad se to može opravdati zadaćama i zahtjevima Agencije, jedan put produljiti mandat ravnatelja na razdoblje od najviše tri godine.

5. Upravni odbor obavještava Europski parlament da namjerava produljiti ravnateljev mandat. U roku od mjesec dana prije produljenja njegovog mandata, nadležni odbor Europskog parlamenta može pozvati ravnatelja radi davanja izjave i odgovaranja na pitanja njegovih članova.

6. Ako mandat ravnatelja nije produljen, on ostaje na dužnosti do imenovanja njegova nasljednika.

7. Ravnatelj se može ukloniti s dužnosti samo po odluci Upravnog odbora, nakon što je dobio povoljno mišljenje Odbora regulatora. Upravni odbor donosi tu odluku na temelju tročetvrtinske većine svojih članova.

8. Europski parlament i Vijeće mogu pozvati ravnatelja da podnese izvješće o obavljanju svojih dužnosti. Europski parlament također može pozvati ravnatelja radi davanja izjave pred nadležnim odborom i odgovaranja na pitanja članova njegova odbora.

Članak 17.

Zadaće ravnatelja

1. Ravnatelj zastupa Agenciju i odgovoran je za njezino upravljanje.

2. Ravnatelj priprema rad Upravnog odbora. Sudjeluje, bez prava glasa, u radu Upravnog odbora.

3. Ravnatelj donosi i objavljuje mišljenja, preporuke i odluke iz članaka 5., 6., 7., 8. i 9. koji su dobili pozitivno mišljenje Odbora regulatora.

4. Ravnatelj je odgovoran za provođenje godišnjeg radnog programa Agencije pod vodstvom Odbora regulatora i pod upravnom kontrolom Upravnog odbora.

5. Ravnatelj poduzima potrebne mjere kako bi osigurao funkcioniranje Agencije u skladu s ovom Uredbom, osobito što se tiče donošenja unutarnjih upravnih uputa i objave obavijesti.

6. Ravnatelj svake godine priprema nacrt radnog programa Agencije za sljedeću godinu te ga do 30. lipnja tekuće godine podnosi Odboru regulatora, Europskom parlamentu i Komisiji.

7. Ravnatelj sastavlja prednacrt proračuna za Agenciju u skladu s člankom 23. stavkom 1. i provodi proračun Agencije u skladu s člankom 24.

8. Svake godine ravnatelj priprema nacrt godišnjeg izvješća koji sadrži neovisni dio o regulatornim aktivnostima Agencije te dio o financijskim i administrativnim pitanjima.

9. U pogledu osoblja Agencije, ravnatelj izvršava ovlasti iz članka 28. stavka 3.

Članak 18.

Odbor za žalbe

1. Odbor za žalbe sastoji se od šest članova i šest zamjenika odabranih među sadašnjim ili bivšim višim osobljem nacionalnih regulatornih tijela, tijela za tržišno natjecanje ili drugih nacionalnih institucija ili institucija Zajednice s odgovarajućim iskustvom u energetske sektoru. Odbor za žalbe imenuje svog predsjednika. Odbor za žalbe donosi odluke na temelju kvalificirane većine s najmanje četiri od šest članova. Odbor za žalbe sastaje se kad je to potrebno.

2. Članove Odbora za žalbe nakon javnog poziva za iskaz interesa formalno imenuje Upravni odbor na prijedlog Komisije i nakon savjetovanja s Odborom regulatora.

3. Mandat članova Odbora za žalbe traje pet godina. Taj mandat se može produljiti. Članovi Odbora za žalbe neovisni su pri odlučivanju. Ne obvezuju ih nikakve upute. Ne obavljaju nikakve druge dužnosti u Agenciji, Upravnom odboru ili Odboru regulatora. Član Odbora za žalbe se za vrijeme trajanja mandata ne uklanja s položaja, osim ako ga se proglašava krivim za tešku povredu dužnosti i ako Upravni odbor nakon savjetovanja s Odborom regulatora donese takvu odluku.

4. Članovi Odbora za žalbe ne sudjeluju u žalbenim postupcima, ako u njima imaju bilo kakav osobni interes ili ako su prethodno bili uključeni u postupak kao predstavnici jedne od stranaka u postupku ili ako su sudjelovali u odlukama koje su predmet žalba.

5. Ako iz jednog od razloga navedenih u stavku 4. ili iz bilo kojeg drugog razloga član Odbora za žalbe smatra da netko od ostalih članova ne bi smio sudjelovati u žalbenom postupku, o tome obavještava Odbor za žalbe. Svaka stranka u žalbenom postupku može prigovoriti sudjelovanju člana Odbora za žalbe na temelju obrazloženja iz stavka 4. ako sumnja da je pristran. Takav prigovor je nedopušten, ako se temelji na državljanstvu člana ili ako je stranka koja prigovara žalbenom postupku, iako svjesna razloga prigovora, poduzela postupovni korak u žalbenom postupku koji nije prigovor na sastav Odbora za žalbe.

6. Odbor za žalbe odlučuje o mjerama koje treba poduzeti u slučajevima navedenim u stavcima 4. i 5. bez sudjelovanja dotičnog člana. U smislu donošenja te odluke, dotičnog člana u odboru za žalbe zamjenjuje njegov/njezin zamjenik. Ako se zamjenik nađe u sličnoj situaciji, predsjednik imenuje zamjenika između raspoloživih zamjenika.

7. Članovi odbora za žalbe se obvezuju da će djelovati neovisno i u javnom interesu. U tom smislu daju pisanu izjavu o obvezama i pisanu izjavu o interesima iz kojih je razvidno da ne postoje nikakvi interesi koji bi utjecali na njihovu neovisnost ili bilo kakve izravne ili neizravne interese. Te se izjave javno objavljuju jednom godišnje.

Članak 19.

Žalbe

1. Svaka fizička ili pravna osoba, uključujući nacionalna regulatorna tijela, može se žaliti na odluke iz članaka 7., 8. ili 9. upućene toj osobi, ili na odluku koja je se izravno i osobno tiče, iako je upućena drugoj osobi.

2. Žalba se zajedno s obrazloženjem presude podnosi Agenciji u pisanom obliku u roku od dva mjeseca od dana kad je dotična osoba bila obaviještena o odluci ili, ako nema takve obavijesti, u roku od dva mjeseca od dana kad je Agencija objavila svoju odluku. Odbor za žalbe odlučuje o žalbi u roku od dva mjeseca od podnošenja žalbe.

3. Žalba koja je podnesena u skladu sa stavkom 1. nema suspenzivni učinak. Međutim, Odbor za žalbe može, ako smatra da okolnosti tako zahtijevaju, suspendirati primjenu osporavane odluke.

4. Ako je žalba dopuštena, Odbor za žalbe ispituje je li utemeljena. Odbor poziva stranke koliko je često potrebno u žalbenom postupku da podnesu primjedbe na obavijesti koje je sam izdao ili na priopćenja od drugih stranaka u žalbenom postupku, unutar određenih vremenskih rokova. Stranke u žalbenim postupcima imaju pravo na usmena izlaganja.

5. Odbor za žalbe može, u skladu s ovim člankom, izvršiti ovlasti koje ima u nadležnosti Agencije ili može predati slučaj nadležnom tijelu Agencije. Nadležno tijelo Agencije je obvezano odlukom Odbora za žalbe.

6. Odbor za žalbe donosi i objavljuje svoj poslovnik.

7. Agencija objavljuje odluke Odbora za žalbe.

Članak 20.

Postupci pred Prvostupanjskim sudom i Sudom

1. U skladu s člankom 230. Ugovora, pred Prvostupanjskim sudom ili Sudom može se pokrenuti postupak radi osporavanja odluke koju je donio Odbor za žalbe ili, u slučaju kad Odbor za žalbe nije nadležan, Agencija.

2. U slučaju da Agencija ne donese odluku, postupak zbog propuštanja donošenja odluke može se pokrenuti pred Prvostupanjskim sudom ili Sudom EZ-a u skladu s člankom 232. Ugovora.

3. Agencija poduzima potrebne mjere za izvršenje presude Prvostupanjskog suda ili Suda EZ-a.

POGLAVLJE IV.

FINANCIJSKE ODREDBE

Članak 21.

Proračun Agencije

1. Prihodi Agencije osobito se sastoje od sljedećeg:

(a) subvencija Zajednice, iz općeg proračuna Europske unije (Odjel Komisije);

- (b) pristojbi plaćenih Agenciji u skladu s člankom 22.;
- (c) dobrovoljnih priloga država članica ili regulatornih tijela iz članka 13. stavka 8.; i
- (d) ostavština, donacija ili bespovratnih sredstava iz članka 13. stavka 8.

2. Rashodi Agencije obuhvaćaju osoblje, administraciju, infrastrukturu i operativne troškove.

3. Prihodi i rashodi Agencije moraju biti uravnoteženi.

4. Na temelju svih prihoda i rashoda Agencije, za svaku proračunsku godinu koja se podudara s kalendarskom godinom pripremaju se predviđanja koje se unose u njezin proračun.

Članak 22.

Pristojbe

1. Za zahtjeve za izuzeće u skladu s člankom 9. stavkom 1. Agenciji se plaćaju pristojbe.
2. Pristojbe iz stavka 1. određuje Komisija.

Članak 23.

Određivanje proračuna

1. Do 15. veljače svake godine, ravnatelj sastavlja prednacrt proračuna koji uključuje operativne troškove i program rada koji se predviđa za sljedeću financijsku godinu i šalje taj prednacrt proračuna Upravnom odboru, zajedno s popisom privremenih stavki. Upravni odbor svake godine, na temelju prednacrt proračuna koji priprema ravnatelj, radi procjenu prihoda i rashoda Agencije za sljedeću financijsku godinu. Tu procjenu, uključujući nacrt plana radnih mjesta, Upravni odbor dostavlja Komisiji do 31. ožujka. Prije donošenja procjene, nacrt koji priprema ravnatelj šalje se Odboru regulatora, koji može dati obrazloženo mišljenje o nacrtu.
2. Komisija procjenu iz stavka 1. šalje Europskom parlamentu i Vijeću (proračunsko tijelo), zajedno s prednacrtom općeg proračuna Europske unije.
3. Komisija na temelju procjene unosi u prednacrt općeg proračuna Europske unije predviđanja koja smatra potrebnim u pogledu plana radnih mjesta i iznosa potpore koja tereti opći proračun Europske unije u skladu s člankom 272. Ugovora.
4. Proračunsko tijelo donosi plan radnih mjesta za Agenciju.

5. Upravni odbor sastavlja proračun Agencije. Postaje konačan nakon završnog donošenja općeg proračuna Europske unije. Po potrebi se shodno tome prilagođava.

6. Upravni odbor bez odlaganja obavještava proračunsko tijelo ako namjerava provesti bilo koji projekt koji može imati znatne financijske implikacije za financiranje proračuna Agencije, osobito projekte u vezi s imovinom kao što su iznajmljivanje ili kupnja zgrada. Upravni odbor također obavještava Komisiju o svojoj namjeri. Ako bilo koji ogranak proračunskog tijela namjerava izdati mišljenje, o tome obavještava Agenciju u roku dva tjedna od primitka obavijesti o projektu. U izostanku odgovora, Agencija može nastaviti s planiranim projektom.

Članak 24.

Provedba i kontrola proračuna

1. Ravnatelj djeluje kao osoba koja izdaje ovlaštenja i izvršava proračun Agencije.

2. Računovođa Agencije do 1. ožujka nakon završetka svake financijske godine, prosljeđuje računovođi Komisije i Revizorskom sudu privremene račune, uz izvješće o proračunskom i financijskom upravljanju tijekom financijske godine. Računovođa Agencije također šalje izvješće o proračunskom i financijskom upravljanju Europskom parlamentu i Vijeću do 31. ožujka sljedeće godine. Računovođa Komisije tada konsolidira privremene račune institucija i decentraliziranih tijela u skladu s člankom 128. Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 od 25. lipnja 2002. o Financijskoj uredbi primjenjivoj na opći proračun Europskih zajednica ⁽¹⁾ (Financijska uredba).

3. Računovođa Komisije do 31. ožujka nakon završetka svake financijske godine, prosljeđuje privremene račune Agencije Revizorskom sudu, uz izvješće o proračunskom i financijskom upravljanju tijekom financijske godine. Izvješće o proračunskom i financijskom upravljanju tijekom financijske godine se također prosljeđuju Europskom parlamentu i Vijeću.

4. Nakon što dobije primjedbe Revizorskog suda o privremenim računima Agencije u skladu s odredbama članka 129. Financijske uredbe, ravnatelj na vlastitu odgovornost sastavlja završne račune Agencije i dostavlja ih Upravnom odboru kako bi dobio njegovo mišljenje.

5. Upravni odbor donosi mišljenje o završnim računima Agencije.

6. Ravnatelj šalje završne račune, zajedno s mišljenjem Upravnog odbora, Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu do 1. srpnja nakon zaključivanja financijske godine.

7. Završni računi se objavljuju.

⁽¹⁾ SL L 248, 16.9.2002., str. 1.

8. Ravnatelj šalje Revizorskom sudu odgovore na njegove primjedbe do 15. listopada. Također šalje preslik tog odgovora Upravnom odboru i Komisiji.

9. Na zahtjev Europskog parlamenta i u skladu s člankom 146. stavkom 3. Financijske uredbe, ravnatelj dostavlja sve informacije koje su potrebne za neometanu primjenu postupka za zaključenje predmetne financijske godine.

10. Europski parlament na preporuku Vijeća, koje odlučuje kvalificiranom većinom, prije 15. svibnja godine N + 2, daje razrješenje ravnatelju za izvršenje proračuna za financijsku godinu N.

Članak 25.

Financijska pravila

Financijska pravila koja se primjenjuju na Agenciju sastavlja Upravni odbor nakon savjetovanja s Komisijom. Ta pravila mogu odstupati od Uredbe (EZ, Euratom) br. 2343/2002, ako određene operativne potrebe za funkcioniranje Agencije to zahtijevaju i samo uz prethodnu suglasnost Komisije.

Članak 26.

Mjere protiv prijevara

1. U svrhu borbe protiv prijevara, korupcije i drugih nezakonitih aktivnosti, odredbe Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) ⁽¹⁾ primjenjuju se na Agenciju bez ograničenja.

2. Agencija pristupa Međuinstitucionalnom sporazumu od 25. svibnja 1999. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Komisije Europskih zajednica u vezi s internim istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) ⁽²⁾ i odmah donosi odgovarajuće odredbe za cijelo osoblje Agencije.

3. Odluke o financiranju te sporazumi i provedbeni instrumenti koji iz njih proizlaze izričito propisuju da Revizorski sud i OLAF mogu, prema potrebi, na licu mjesta izvršiti provjere nad korisnicima novca koji dodjeljuje Agencija kao i osoblja koje je odgovorno za dodjelu tog novca.

POGLAVLJE V.

OPĆE ODREDBE

Članak 27.

Privilegije i imuniteti

Na Agenciju se primjenjuje Protokol o privilegijama i imunitetima Europskih zajednica.

⁽¹⁾ SL L 136, 31.5.1999., str. 1.

⁽²⁾ SL L 136, 31.5.1999., str. 15.

Članak 28.

Osoblje

1. Na osoblje Agencije, uključujući njezina ravnatelja, primjenjuju se Pravilnik o osoblju, Uvjeti zaposlenja i pravila koja su zajednički usvojile institucije Europske zajednice u smislu primjene Pravilnika o osoblju i Uvjeta zaposlenja.

2. Upravni odbor, u dogovoru s Komisijom, donosi odgovarajuća provedbena pravila, u skladu s člankom 110. Pravilnika o osoblju.

3. U pogledu svog osoblja, Agencija izvršava ovlasti koje joj je dodijelilo tijelo za imenovanje putem Pravilnika o osoblju i ovlasti da sklapa ugovore putem Uvjeta zaposlenja.

4. Upravni odbor može donijeti odredbe na temelju kojih se nacionalni stručnjaci iz država članica mogu privremeno premjestiti u Agenciju.

Članak 29.

Odgovornost Agencije

1. U slučaju izvanugovorne odgovornosti, Agencija u skladu s općim načelima koja su zajednička zakonodavstvima država članica, nadoknađuje svaku štetu koju prouzroči sama ili ju prouzroči njezino osoblje pri izvršavanju svojih dužnosti. Sud ima nadležnost u svim sporovima oko popravljanja takvih šteta.

2. Osobna financijska i disciplinska odgovornost agencijskog osoblja prema Agenciji je uređena odgovarajućim odredbama koje se primjenjuju na osoblje Agencije.

Članak 30.

Pristup dokumentima

1. Na dokumente Agencije primjenjuje se Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije ⁽³⁾.

2. Upravni odbor donosi praktične mjere za primjenu Uredbe (EZ) br. 1049/2001 do 3. ožujka 2010.

3. Odluke koje Agencija donese u skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 mogu biti predmet pritužbi Europskom ombudsmanu ili postupaka pred Sudom, u skladu s člankom 195. odnosno 230. Ugovora.

⁽³⁾ SL L 145, 31.5.2001., str. 43.

Članak 31.

Sudjelovanje trećih zemalja

1. U Agenciji mogu sudjelovati treće zemlje koje su sa Zajednicom sklopile sporazume pri čemu su usvojile i primjenjuju pravo Zajednice u području energetike i, ako je primjereno, u područjima okoliša i tržišnog natjecanja.

2. U skladu s odgovarajućim odredbama ovih sporazuma, određuju se pravila kojima se utvrđuju, osobito, priroda, opseg i postupovni aspekti uključivanja tih zemalja u rad Agencije, uključujući odredbe u vezi s financijskim doprinosima i osobljem.

Članak 32.

Odbor

1. Komisiji pomaže odbor.

2. Prilikom pozivanja na ovaj stavak, primjenjuje se članak 5.a stavci od 1. do 4. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ uzimajući u obzir odredbe njezina članka 8.

Članak 33.

Dogovori u vezi s jezikom

1. Na Agenciju se primjenjuju odredbe Uredbe Vijeća br. 1. od 15. travnja 1958. o određivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici ⁽¹⁾.

2. Upravni odbor odlučuje o unutarnjim dogovorima u vezi s jezikom za Agenciju.

3. Usluge prevođenja koje su potrebne za rad Agencije osigurava Prevoditeljski centar za tijela Europske unije.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 13. srpnja 2009.

Za Europski parlament
Predsjednik
H.-G. PÖTTERING

Za Vijeće
Predsjednik
E. ERLANDSSON

POGLAVLJE VI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 34.

Vrednovanje

1. Komisija pomoću neovisnog vanjskog stručnjaka provodi vrednovanje aktivnosti Agencije. Ta ocjena uključuje postignute rezultate i radne metode Agencije, u vezi s njezinim ciljevima, mandatom i zadaćama koji su definirani u ovoj Uredbi i u njezinim godišnjim radnim programima. Ocjena se temelji na opsežnom savjetovanju u skladu s člankom 10.

2. Komisija podnosi ocjenu iz stavka 1. odboru regulatora Agencije. Odbor regulatora izdaje preporuke u vezi s promjenama te Uredbe, Agencije i njezinih radnih metoda Komisiji, koja ih zajedno s vlastitim mišljenjem kao i svakim odgovarajućim prijedlogom dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću.

3. Komisija prvu ocjenu predstavlja Europskom parlamentu i Vijeću do tri godine nakon što prvi ravnatelj preuzme svoju dužnost. Komisija naknadno predstavlja ocjenu najmanje svake četiri godine.

Članak 35.

Stupanje na snagu i prijelazne mjere

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

2. Članci od 5. do 11. primjenjuju se od 3. ožujka 2011.

⁽¹⁾ SL 17, 6.10.1958., str. 385.